

Af den Kapital, de kooperative Selskaber raader over, er omtrent de to Tredjedele Medlemmernes egen Aktiekapital; Resten, 14 Mill £, er laant. Omsat i dansk Mønt er de engelske Forbrugsforeningers Gæld altsaa halvtredje hundrede Millioner Kroner — en halv Snes Millioner mere end Danmarks Statsgæld i Øjeblikket.

Aars-Omsætningen (Salget) repræsenterer i danske Penge 1600 Mill. Kr., d. v. s. fem Gange saa meget som Værdien af Danmarks hele Udførsel til Udlandet.

III.

Udvandringens Betalingsbalance.

I et af det østerrigske Finansministerium udgivet Skrift »Daten zur Zahlungsbilanz« *) er der bl. a. gjort et interessant Forsøg paa at beregne den Omsætning af Værdier, der er en direkte Følge af Udvandringen til oversøiske Lande.

Først har man søgt Oplysning om Størrelsen af de Pengebeløb, der aarlig sendes hjem af østerrigske og ungarske Udvandrere. Man har desangaaende henvendt sig til Banker og Bankier'er, og for at undgaa Dobbeltregning har man individualiseret samtlige Beløb. Det viser sig at være meget betydelige Summer, der ad Bank-Vejen sendes til Slægtninge i Hjemmet; for Aaret 1902 stillede Opgørelsen sig saaledes:

	Beløb i østerr. Kr.
Gennem østerrigske Bankinstituter	43,1 Mill.
— ungarske —	47,0 —
Gennem amerikanske Banker (uden østerrigske og ungarske Bankers Medvirkning) samt gennem Postsparekasser i Hjemlandet:	
til Østerrig	17,1 —
— Ungarn	30,8 —
	I alt 138,0 Mill.

*) Tabellen zur Währungsstatistik. 2te Ausgabe, 2ter Teil, 3. Heft. (Her refereret efter »Soziale Rundschau« 12. Heft. 1904).

Af den Kapital, de kooperative Selskaber raader over, er omtrent de to Tredjedele Medlemmernes egen Aktiekapital; Resten, 14 Mill £, er laant. Omsat i dansk Mønt er de engelske Forbrugsforeningers Gæld altsaa halvtredje hundrede Millioner Kroner — en halv Snes Millioner mere end Danmarks Statsgæld i Øjeblikket.

Aars-Omsætningen (Salget) repræsenterer i danske Penge 1600 Mill. Kr., d. v. s. fem Gange saa meget som Værdien af Danmarks hele Udførsel til Udlandet.

III.

Udvandringens Betalingsbalance.

I et af det østerrigske Finansministerium udgivet Skrift »Daten zur Zahlungsbilanz« *) er der bl. a. gjort et interessant Forsøg paa at beregne den Omsætning af Værdier, der er en direkte Følge af Udvandringen til oversøiske Lande.

Først har man søgt Oplysning om Størrelsen af de Pengebeløb, der aarlig sendes hjem af østerrigske og ungarske Udvandrere. Man har desangaaende henvendt sig til Banker og Bankier'er, og for at undgaa Dobbeltregning har man individualiseret samtlige Beløb. Det viser sig at være meget betydelige Summer, der ad Bank-Vejen sendes til Slægtninge i Hjemmet; for Aaret 1902 stillede Opgørelsen sig saaledes:

	Beløb i østerr. Kr.
Gennem østerrigske Bankinstituter	43,1 Mill.
— ungarske —	47,0 —
Gennem amerikanske Banker (uden østerrigske og ungarske Bankers Medvirkning) samt gennem Postsparekasser i Hjemlandet:	
til Østerrig	17,1 —
— Ungarn	30,8 —
	I alt 138,0 Mill.

*) Tabellen zur Währungsstatistik. 2te Ausgabe, 2ter Teil, 3. Heft. (Her refereret efter »Soziale Rundschau« 12. Heft. 1904).

Til disse 138 Mill. Kr. burde lægges de Summer, der sendes hjem gennem Postvæsenet (Pengebreve og Postanvisninger) uden Mellemløst af nogen Bank. Imidlertid er det ikke muligt at opgøre, hvor stor en Del af Post-Værdiforsendelserne, der stammer fra Udvandrere; uagtet baade det østerrigske og det ungarske Postvæsen mener, at den langt overvejende Del af disse Forsendelser hører herhen, ere de dog ganske udeladte af Opgørelsen.

Lige overfor de Beløb, der hjemsendes, maa stilles dels de rede Penge, Udvandrerne medtage fra Hjemmet, dels Rejseomkostningerne.

Hvad den første Post angaar, har man søgt Oplysning hos de amerikanske Myndigheder, der angive det gennemsnitlige Pengebeløb, hver østerrig-ungarsk Indvandrer har paa sig ved Landing, til omtrent 74 (østerrigske) Kroner. For Aaret 1902 giver dette en samlet Sum af 13,7 Mill. Kr.

Af langt større Betydning er dog de Beløb, der medgaar til Rejseomkostninger, og som — i hvert Fald indtil den aller seneste Tid — for største Delen er gaaet i udenlandske Dampskibsselskabers Lomme. En Undersøgelse har vist, at Rejseudgifterne for en Mellemdækspassager fra Hjemstedet til den amerikanske Indvandringshavn (Forplejning paa Skibet indbefattet) udgør gennemsnitlig c. 250 Kr. Multiplicerer man dette Beløb med Antallet af østerrig-ungarske Udvandrere til Nordamerika i Aaret 1902, faar man en Sum af 46,4 Mill. Kr.

I de foran nævnte Beregninger er der kun taget Hensyn til Udvandringen til Nordamerikas Forenede Stater. Men ved Siden heraf drager hvert Aar et ikke ringe Antal Mennesker fra Østerrig og Ungarn til Brasilien, Argentina og Canada. Da Udvandringen til disse Lande overvejende er af koloniasatorisk Karakter, maa det antages, at det medbragte Pengebeløb her er gennemsnitlig en Del større end for Emigranterne til de Forenede Stater. Paa den anden Side bevirker den Omstændighed, at der blandt Udvandrerne til de nys nævnte Lande er forholdsvis langt

flere Kvinder og Børn, at Rejseudgifterne maa sættes forholdsvis lavere end for Udvandrerne til U. S. Regnes medbragte Kontanter og Rejseomkostninger tilsammen til 350 Kr. pro persona, faas for Udvandringen til Brasilien, Argentina og Canada i 1902 en samlet Sum af 3,4 Mill. Kr.

Det samlede »Tab« ved Udvandringen skulde efter det foran anførte for Aaret 1902 beløbe sig til 63,5 Mill. Kr., men da der blev hjemsendt 138,0 Mill., bliver der et Overskud i Hjemlandets Favør af ikke mindre end 74,5 Mill. Kr. Dette »Overskud« har været stigende fra Aar til Aar; det udgjorde i 1901 ca. 62 Mill., i 1900 ca. 43 Mill., i 1898 ca. 22 Mill., i 1896 ca. 14 Mill., i 1893 ca. 8 Mill. og i 1892 ca. 1 Mill. Kr.

De anførte Tal kunne naturligvis kun give et tilnærmelsesvis rigtigt Billede af Balancen. Det maa erindres, at paa den ene Side tilbagevendende Udvandrere sandsynligvis hjembringe ret betydelige Beløb, og at der paa den anden Side sendes Penge fra Hjemlandet til Udvandrede for at supplere de Kontanter, de havde med sig, men som ikke have vist sig tilstrækkelige til at sætte de paagældende i Vej.

IV.

Nymalthusianisme.

Den australske Statistiker T. A. Coghlan udgav i 1903 en lille Bog, hvori han bl. a. paaviste, at Fødselshyppigheden i Australien gik nedad med rivende Fart. *) Det umiddelbare Resultat heraf var Nedsættelsen af en Regeringskommission til Undersøgelse af det paagældende Forhold. Med beundringsværdig Hurtighed har Kommissionen endt sit Arbejde; Resultaterne foreligge allerede i

*) »The Decline in the Birth-rate of New South Wales and other Phenomena of Child-birth«. (Anmeldt i nærværende Tidsskrift 1904, S. 98 ff.).